

KURIER POZNAŃSKI

wychodzi 2 × dziennie

Wydawnictwo: Drukarnia Polska Spółka Akcyjna w Poznaniu, św. Marcin 70. — Redaktor odpowiedzialny: Edmund Rakowski w Poznaniu.

Nr 546

Poznań, niedziela dnia 28 listopada 1937

Rok 32

Polski „Douglas” uległ katastrofie

Samolot rozbił się we mgłę o szczyt górski — Załoga i pasażerowie zginęli

Sofia, godz. 20.30. (Tel. wł.) Właśnie nadeszła tutaj wiadomość, że w południowym Pirynie, koło miejscowości Moskowski Ryt, gromada włóścian ze Świętego Wracza znalazła w godzinach popołudniowych szczątki roztraskanego polskiego „Douglasa”. Szczątki samolotu i zwłoki ofiar katastrofy rozrzucone były na przestrzeni 200 metrów. Resztki samolotu były spalone, co wskazuje na jakiś wybuch. Poszukiwania były bardzo utrudnione z powodu ogromnej nawałnicy śnieżnej. (r)

Sofia. — Korespondent P. A. T. w Sofii donosi: Około godz. 20 grupa kapitana Tinczewskiego i podporucznika Totewa, do której należał policjant Benjamin Minew i chłopci Stojko Stojanow i Koco Krestew, znaleźli w miejscowości Mozalowski Rit na wysokości 2600 m szczątki samolotu polskiego. Samolot uderzył w skały i rozbił się. Wszyscy członkowie załogi i pasażerowie zginęli. Obok samolotu znaleziono teczkę z dokumentami i flagę. Samolot był pokryty śniegiem i widać było tylko część tylnego steru.

Sofia. (PAT) Wczoraj poszukiwania zaginionego samolotu polskiego prowadziły grupy wojskowe i cywilne, liczące kilka tysięcy osób, oraz 5 samolotów bułgarskich i dwa polskie. Lotnik Karpiński poszukując zaginionego samolotu, dokonał lotu, który trwał 5 godzin. Burzyński, który przybył wczoraj do Sofii, prowadził poszukiwania przeszło dwie godziny.

Góry w ciągu ostatnich trzech dni pokryły się grubą powłoką śniegu, chmuryonosiły się nisko, a w niektórych miejscowościach, gdzie istniała nadzieja odnalezienia samolotu, panowała silna mgła, wobec czego poszukiwania prowadzone przez samoloty nie mogły być dostatecznie dokładne.

Już od świtu dwa oddziały alpinistów-narciarzy przeszukiwały najwyższe szczyty, docierając do najwyższych położonych schronisk.

Wczorajszy lot Bukareszt — Ateny odbył się normalnie.

Pierwsza wiadomość o znalezieniu polskiego samolotu przez grupę kapitana Tinczewskiego i podporucznika Totewa nadeszła do Sofii po godz. 20.

Warszawa. (PAT) Zmarłemu tragicznie pilotowi Dmoszyńskiemu

brakowało do miliona przebytych w powietrzu kilometrów jeszcze 50 000. Był to jeden z najlepszych polskich pilotów, odznaczony srebrnym Krzyżem Zasługi. Osierocił żonę poślubioną przed rokiem.

Radiotelegrafista Winnik Marian

odbywał podróże po morzach całego świata jako radiotelegrafista okrętowy. W „Locie” pracował od 15 marca rb.

Mechanik Walentukiewicz, plutonowy rez., odznaczony brązowym Krzyżem Zasługi, był w służbie „Lotu” od 1 stycznia 1929.

Ani na prawo, ani na lewo

Z wojny chińsko-japońskiej

Japończycy obejmują agendy władz chińskich w szanghajskiej koncesji międzynarodowej

Szanghaj. (PAT) Agencja Domei donosi: Administracja chińska w koncesji międzynarodowej i francuskiej Szanghaju przechodzi w ręce Japończyków. Inspektorzy japońscy zostali mianowani do urzędów podatkowego i celnego, a kontrolerzy japońscy nadzorują administrację kolei, radiostację pocztową i rozgłośnie.

Szanghaj. (PAT) Przedstawiciel ambasady japońskiej oświadczył, że personel chiński pełnić będzie dalej służbę na telegrafii i w urzędzie pocztowym Szanghaju, władze japońskie sprawować będą jedynie pewną kontrolę nad działalnością personelu chińskiego.

Londyn. (PAT) Według wiadomości z kół urzędowych, ambasador brytyjski w Tokio otrzymał polecenie oświadczenia rządowi japońskiemu, iż rząd W. Brytanii domaga się uzgodnienia z nim wszelkich zarządzeń dotyczących chińskiej komory celnej. Poza rząd W. Brytanii zainteresowane są w tym również rządy Stanów Zjednoczonych i Francji ze względu na to, że pożyczki udzielone przez te państwa Chinom są gwarantowane przez dochody z cel. Rządy wymienionych państw utrzymują między sobą ścisły kontakt w związku z tą sprawą.

Wiadomości z frontów

Tokio. (PAT) Komunikat dowództwa wojsk japońskich w Chinach: Na froncie szanghajskim główne siły wojsk japońskich maszerują w kierunku Nankinu trzema kolumnami. Pierwsza kolumna posuwa się wzdłuż kolei Szanghaj — Nankin i zbliża się do Czang-Czou (Uo-Czin), w połowie drogi między Nankinem i Su-Czou. Druga kolumna przepłynęła tzw. Wielki Kanał (wzdłuż wschodniego wybrzeża jeziora Taj-Hu) i wylądowała pod Czang-Czou — odcinając Chińczykom odwrót. Trzecia kolumna posuwa się

wzdłuż zachodnich brzegów jeziora Taj-Hu w kierunku I-Hsing.

Szanghaj. (PAT) Jak donoszą z Ta-Kung-Pao, wojska chińskie zajęły ponownie miasto Liao-Czeng, leżące nad wielkim kanałem Rzeki Żółtej i posuwają się dalej ku północy w kierunku Tang-Ji. Ruch pociągów na linii Tsi-Nan — Tsing-Tao, który niedawno uległ przerwie, został podjęty na nowo.

W rejonie jeziora Taj-Hu toczą się walki o 10 km od Tsan-King wzdłuż wielkiej drogi, wiodącej z Hang-Czeu do Nankinu. W bezpośrednim sąsiedztwie Wu-Sih sytuacja jest jeszcze niewyjaśniona i walki trwają.

O los Nankinu

Szanghaj. (PAT) Przedstawiciel głównej kwatery japońskiej zwrócił się do prasy zagranicznej z apelem o przychylenie się do tego, aby Nankin mógł uniknąć zniszczenia na skutek działań wojennych. „Wszystkie miasta — mówi przedstawiciel kwatery głównej — które nie zgótowały wojskom japońskim wrogiemu przyjęcia, zostały oszczędzone. Spodziewamy się, że ludność Nankinu zrozumie sytuację i odwołujemy się do prasy zagranicznej, aby starała się wyjaśnić ludności stolicy chińskiej jej istotne interesy.”

Wystąpiwszy z Ligi Narodów zatrzymują „mandat”

Tokio. (PAT) Ministerstwo spraw zamorskich ogłosiło komunikat, który stwierdza, że zgodnie z wielokrotnymi oświadczeniami złożonymi po wycofaniu się z Ligi Narodów, Japonia zachowa władzę nad wyspami w południowej części Oceanu Spokojnego, które umieszczone były pod jej mandatem. „Polityka rządu japońskiego — głosi komunikat — pozostaje niezmienną

bez względu na zmiany, jakie zająć mogą w sytuacji międzynarodowej. Wszystkie pogłoski co do możliwości zmiany statutu wysp, pozostających pod mandatem japońskim, pozbawione są wszelkiej podstawy.”

Sesja Sejmu i Senatu

Warszawa. (Tel. wł.) W godzinach południowych szef biura prawnego Prezydium Rady Ministrów Paczowski doręczył marszałkom Sejmu i Senatowi zarządzenie Prezydenta Rzplitej o otwarciu sesji zwyczajnej od dnia dzisiejszego. (w)

Warszawa. (Tel. wł.) Marszałek Sejmu Car wyznaczył pierwsze posiedzenie Sejmu na środę godz. 11 z rana. — Pierwsze posiedzenie Senatu odbędzie się w piątek. (w)

Polsko - czechosłowackie stosunki gospodarcze

Warszawa. (Tel. wł.) Organizacje gospodarcze otrzymały wiadomość, że zapowiadana w swoim czasie rewizja umowy handlowej pomiędzy Polską i Czechosłowacją i zawarcie nowego układu nie są aktualne. Nastąpi jedynie zmiana kontyngentów towarowych na niektóre towary eksportowe z Polski do Czechosłowacji.

Dziś wyjazd ministrów francuskich do Londynu

Paryż. (PAT) Premier Chautemps i min. Delbos wyjeżdżają do Londynu dzisiaj o godz. 16 min. 30. Prasa paryska, omawiając z zadowoleniem fakt tej wizyty daje jednak w dalszym ciągu jeszcze wyraz zaniepokojenia co do tematu tych rozmów, które związane są z ostatnią podróżą lorda Halifaxa.

O mowę min. Campinchi

Paryż. (PAT) Podczas gdy minister spr. zagr. Delbos zajęty był na posiedzeniu rady ministrów, sekretarz generalny ministerstwa spr. zagr. Alexis Leger przyjął chargé d'affaires ambasady włoskiej w Paryżu Prunasa. Agencja Havasa dowiaduje się, że wizyta pozostawała w związku z zatarciem, wywołanym przez prasę włoską w sprawie rzekomego przemówienia ministra Campinchi. Wiadomo, że ukazało się kateryczne zaprzeczenie ze strony ministra marynarki Campinchi'ego.

Min. niemiecki o mniejszościach narodowych

Berlin. (PAT) Minister spraw wewnętrznych Rzeszy dr Frick wygłosił na wiecu w Gliwicach przemówienie o sprawach mniejszościowych. Mówił, że „narod niemiecki składa się nie tylko z 65 milionów Niemców zamieszkujących Rzeszę, lecz ze 100 milionów Niemców rozsiansych na całej kuli ziemskiej”. W sprawach zagadnień mniejszościowych powiedział, że byłoby ideałem mieć w jednym państwie jeden tylko naród — i nie mieć żadnej narodowości „obcej”. Niemcy jednak nie chcą germanizować obcych narodowości, kanclerz Hitler odrzuca to stanowczo. — Końcowe ustępy swego przemówienia min. Frick poświęcił deklaracji mniejszościowej polsko-niemieckiej.

80-letni szeik powieszony

Jerozolima. (PAT) Szeik Fahan Saadi został wczoraj rano stracony przez powieszenie w więzieniu w Akko. Jest to pierwszy wyrok śmierci, wykonany na podstawie orzeczenia sądu wojennego.

Kronika polityczna

Warszawa. (Tel. wł.) Dochody Skarbu Państwa w październiku wynosiły 197.660.000 złotych wydatki zaś 196.264.000 zł. (w)

Rzym. (PAT) Przyjazd premiera jugosłowiańskiego Stojadinowicza do Rzymu nastąpi 5 grudnia wieczorem i posiadać będzie charakter rewizyty, będącej odpowiedzią na wiosenną wizytę ministra spraw zagr. Włoch hr. Ciano w Białogrodzie.

Wbrew krążącym pogłoskom, nie należy przewidywać złożenia przez premiera Stojadinowicza wizyty w Watykanie.

Wybryk gdański

Gdańsk. (Tel. wł.) W nocy na 26 bm. nieznanymi sprawcy zdjęli z gmachu Komisariatu Generalnego Rzplitej w Gdańsku przy ul. Neugarten tablicę mosiężną z napisem „Komisarz Generalny Rzeczypospolitej Polskiej w Gdańsku”. Gmach Komisariatu Generalnego znajduje się w punkcie miasta bardzo ożywionym. (w)

Ustawa skarbowa i preliminarz budżetowy

Dochody i wydatki państwa w r. 1938-39 po 2447 milionów zł, przy podwyżce wydatków obecnego budżetu o 131 miln. zł i obniżce podatku specjalnego o 65 miln. zł

Warszawa. (Tel. wł.) Ustawa skarbowa na rok 1938/39 ustala wydatki i dochody państwa, zamykające się po obu stronach zestawień sumą 2447 milionów, z nadwyżką dochodów w sumie 86 tysięcy złotych. W porównaniu z budżetem za rok bieżący, po uwzględnieniu kredytów dodatkowych, uchwalonych na sesji nadzwyczajnej, nowy preliminarz jest wyższy po obu stronach o 131 milionów złotych.

Przepisy nowej ustawy skarbowej i układ preliminarza nie różnią się od poprzednich, z wyjątkiem art. 12 ustawy skarbowej, odnoszącego się do podatku specjalnego od uposażeń z funduszy publicznych. Podatek ten ulega obniżce według skali, zamieszczonej w ustawie skarbowej. Przy wynagrodzeniach wolnych od państwowego podatku dochodowego oraz od opłat emerytalnych, czyli przy wynagrodzeniu urzędników państwowych, stopa procentowa podatku specjalnego ulega znacznej redukcji. Przy wynagrodzeniu do 150 zł miesięcznie, który to dochód opłaca dotąd 7 pct podatku, podatek zostaje zupełnie zniesiony. Przy uposażeniu do 200 zł podatek będzie niższy o 9 pct na 3 pct, przy uposażeniu do 250 zł z 10 pct na 5 pct, do 500 zł z 11 pct na 8 pct, do 1000 zł z 15 na 11 pct. Przy wyższych uposażeniach stopa podatku nie ulegnie zmianie i wynosi, jak dotąd: do 2000 zł 17 pct, powyżej 2000 zł — 25 pct.

Przy wynagrodzeniach, od których opłaca się podatek dochodowy i opłatę emerytalną, czyli przy wynagrodzeniach w przedsiębiorstwach państwowych i w samorządzie, podatek specjalny będzie również obniżony. Uposażenia do 165 zł, które dotychczas opłacały 5 i pół pct, będą zwolnione od podatku, przy uposażeniach do 220 zł stopa podatku ulega obniżce z 7 pct na 2 pct itd.

Nowy preliminarz budżetowy poza dotychczasowymi danymi porównawczymi za ubiegłe trzy lata przynosi nowość pod postacią objaśnień ogólnych, zawierających opis działalności poszczególnych resortów, a w szczególności podstawę prawną tej działalności władz administracyjnych, wchodzącej w skład działu danego budżetu oraz krótki opis czynności dokonanych w roku budżetowym 1936/37 oraz pierwszym półroczu 1937/38.

Na podkreślenie zasługuje fakt, że podobnie jak w latach poprzednich, preliminarz budżetowy zawiera przelew z tytułu podatku dochodowego od uposażeń urzędników oraz opłat emerytalnych. Jest to stwierdzenie oficjalne, że urzędnicy państwowi poza podatkiem specjalnym opłacają również podatek dochodowy.

Preliminarz dzieli się, jak dotychczas, na cztery grupy: a) administracja, b) przedsiębiorstwa i zakłady, c) monopole, d) fundusze.

W ostatniej grupie są dwa fundusze, mianowicie Fundusz Pracy i Kwaterunku Wojskowego, figurujące w budżecie tylko ze sumami netto dopłat ze Skarbu Państwa. Wszystkie inne fundusze znajdują się w grupie a) i budżetowane są w kwotach brutto, łącznie z dochodami i wydatkami.

W grupie b) znajdują się plany finansowo-gospodarcze przedsiębiorstw państwowych. Plan taki Lasów Państwowych obejmuje okres od 1 października 1937 r. do 30 września 1938 r., tzn. rok lasowy. Plan ten opiera się na ustawie z 16 marca 1937 r., która wywołała w obu izbach ożywioną dyskusję i znana jest pod nazwą „lex Duziński“.

Dane cyfrowe dotyczą zwiększenia pozycji w roku bieżącym, po uchynieniu oficjalnego preliminarza przez Radę Ministrów. Powiększenia wykazują wydatki na wojsko, oświatę, drogi, renty inwalidzkie, długie, a nawet emerytury.

Z podatku specjalnego preliminarzu się na rok przyszły 104 i pół miliona zł wobec 170 milionów, preliminowanych na rok bieżący. Obniżka wynosi zatem 65,5 milionów złotych. Ponieważ wydatki, jak wyżej powiedziano, wzrastają o 131 milionów, przeto pozostało do pokrycia z innych źródeł około 200 milionów. W tej sumie 106 milionów wynoszą zwiększone dochody ze zwyczajnych danin publicznych, 53 miliony podwyżki dochodów z monopolii, reszta

przypada na przedsiębiorstwa państwowe.

Największą podwyżkę dochodów wprowadzono w clach, które w 1935/36 roku wyniosły 83 miliony, 1936/37 r. — 92 miliony, na 1937/38 r. — preliminowano sumę 122 miliony, a na rok przyszły 175 milionów.

Podatki bezpośrednie i zwyczajne mają być o 34 miliony większe, podatki pośrednie o 12 milionów, opłaty stempelne o 7,5 milionów złotych.

W grupie monopolii największą podwyżkę (39 milionów) wykazuje Monopol Spirytusowy; Monopol Tytoniowy 17 milionów, Solny — 1 milion. Loteria Państwowa pozostaje bez zmian, tj. ma dać 22 miliony, natomiast wpływy z Monopolu Zapalczanego ulegają obniżce o 3,5 milionów złotych.

Dochody grupy b) — przedsiębiorstwa państwowe — opierają się na trzech przedsiębiorstwach, którymi są: koleje, lasy i poczta.

Koleje, które w roku 1936/37 wpłaciły do Skarbu Państwa tylko niespełna 10 milionów, a według budżetu za rok bieżący mają wpłacić 24,5 miliona, preliminarz na rok przyszły wpłatę dla skarbu w sumie 42 milionów. Wpłata ta bynajmniej nie wyczerpuje całego dochodu eksploatacji kolei, ponieważ oprócz niej około 20 milionów jest przeznaczonych na inwestycje kolejowe i wejdzie jako taka do ogólnego planu inwestycyjnego.

Z walki o odzyskanie adwokatury

Na zjeździe adwokatów apelacji warszawskiej front lewicowo-żydowski miał jeszcze przewagę

Warszawa. (Tel. wł.) Wczoraj od rana na sali Rady Miejskiej toczyły się obrady walnego zgromadzenia Izby Adwokackiej obwodu Sądu Apelacyjnego w Warszawie. Obradom przewodniczył adw. Szurlej. Sprawozdanie z działalności Rady Adwokackiej złożył dziekan Leon Nowodworski, a sprawozdanie finansowe adw. Słoiński. Obrady toczą się w przepelnionej sali. Duże napięcie powodują wnioski, zgłoszone przez grupę adwokatów spośród członków Związku Adwokatów Polskich w sprawie procentowego unormowania ilości Żydów w palestrze.

Już podczas dyskusji nad sprawozdaniem Rady dały się wyczuwać specjalne nastroje. Kilku mówców zarzucało Radzie, że w roku sprawozdawczym nie zrobiono nic dla odzyskania adwokatury. Jednak sprawozdania Rady a także wnioski finansowe przyjęto olbrzymią większością.

Przy wyborach zgłoszono trzy listy: Związku Adwokatów Polskich, Demokratycznego Związku Polaków i Adwokatów Żydów. Właściwa rozgrzywka toczy się pomiędzy listą Związku Adwokatów Polskich a dwiema innymi.

Próba sił nastąpiła podczas głosowania nad uzupełniającymi wyborami kandydata do Naczelnej Rady Adwokackiej. Na 1625 głosów kandydat Bloku Demokratycznego, poparty głosami Żydów, adw. Nagórski, otrzymał 925 głosów, a kandydat Związku Adwokatów Polskich 679. Przy wyborach uzupełniających 6 członków do Rady oddano głosów 1637. W pierwszym głosowaniu wybrani zostali czterej kandydaci Bloku Demokratycznego, a mianowicie Barcikowski (otrzymał 905 głosów), Święcicki (905), Skopankiewicz (889), Kordoński (867). Do drugiego głosowania przeszli kandydaci żydowscy (Żydzi wystawili tylko dwóch kandydatów), a mianowicie Seidemann (722 głosów) i Rozenstein (748 głosów), oraz kandydaci Związku Adwokatów Polskich Radlicki i Miedzianowski, którzy otrzymali po 685 głosów.

Do sądu dyscyplinarnego zostali wybrani dwaj kandydaci Bloku Demokratycznego, adw. Orzecki (784 głosów) i adw. Berens (863 głosów). (w)

Przytępiono następnie do omówie-

Ze zjazdu adwokatów apelacji krakowskiej

Kraków. (Tel. wł.) W sobotę o godzinie 16,30 rozpoczęło się w sali Staro Teatru zwyczajne walne zgromadzenie adwokatów krakowskiej Izby Adwokackiej, oczekiwane ze zrozumiałym zainteresowaniem. Jak wiadomo adwokaci polscy zapowiedzieli bojkot

Lasy Państwowe w bieżącym roku mają wpłacić 43,7 milionów, a w roku przyszłym 58,7 milionów, mają dać zatem o 15 milionów więcej.

Przedsiębiorstwo Poczta, Telegraf i Telefon ma wpłacić 32 miliony, gdy w roku bieżącym 24 miliony.

W grupie d) — Fundusz Pracy i Kwaterunku Wojskowego — zamyka się na zero sumą wpływów i dochodów 27,4 miliona złotych. Wpływy i rozchody Funduszu Pracy preliminarzowane są na 134 miliony, czyli o 25 milionów więcej niż w roku bieżącym. W rozchodach na administrację tego Funduszu przewiduje się 7 milionów, a na akcję zatrudnienia na robotach inwestycyjnych 60 milionów, na zasiłki dla bezrobotnych 32 miliony, wreszcie na pomoce doraźne 15,7 milionów. Ta ostatnia cyfra jest o 3 miliony niższa, niż w roku bieżącym, co w preliminarzu jest objaśnione „prowadzeniem akcji pomocy zimowej“.

Należy zaznaczyć, że sumą globalna budżetu 2447 milionów jest sumą netto, obejmującą tylko dochody i wydatki administracji, zaś z przedsiębiorstw, monopolii i funduszy tylko wpłaty do Skarbu Państwa lub dopłaty ze Skarbu. Pełny budżet brutto, właściwie także jeszcze nie zupełny, ponieważ nie obejmuje przedsiębiorstw skomercjalizowanych, wynosi 4558 milionów złotych.

Drugą nowością obecnego preliminarza jest dołączenie do niego zestawienia długów państwowych na dzień 1 października 1937 r. Zadłużenie państwa tego dnia wynosiło 4763 miliony. Jest to suma o 101 milionów większa, aniżeli 1 października 1936 r.

Preliminarz stanowi grubą księgę o 1050 stronach in quarto i zawiera kilkadziesiąt tablic porównawczych i statystycznych. (w)

Z CHWILI

Przed dwoma laty, kiedy opinie całej Polski pasjonowała sprawa uboju rytualnego, ks. prof. Trzeciak ogłosił kilka artykułów, w których żądał zniesienia uboju rytualnego, gdyż nie godzi to w podstawę religii żydowskiej. W dyskusji, która wywiązała się nad tą sprawą szczególnie głośnie stała się osoba niejakiego „prof.“ dra Zadereckiego, który z tupetem twierdził, że ks. prałat Trzeciak błędnie komentuje Talmud i nie zna go. Oczywiście Żydzi momentalnie zrobili z p. Zadereckiego znakomitego uczonego, gorącego patriotę polskiego itp.

*

Obecnie na półkach księgarskich ukazała się broszura Adolfa Fetta, znanego działacza żydowskiego, która demaskuje p. Zadereckiego. Oto nie mniej nie więcej p. Fett udawadnia, że Zaderecki za napisanie broszury do walki z antysemityzmem zażądał 6000 zł dla celów organizacyjnych, dla siebie zaś samego „tylko“ 400 zł miesięcznie. Mało tego. P. Zaderecki oświadczył autorowi broszury, że konferencja w sprawie walki z wprowadzeniem uboju rytualnego nie dała rezultatu dla „braku kilkuset złotych“. P. Fett dodaje od siebie — „dziwne to rzeczywiście, że u p. Zadereckiego każda sprawa w obronie Żydów zaczyna się od złotych i rozbija się o ten twardy krustec“.

W konkluzji p. Fett twierdzi, że Zaderecki gotów jest służyć za pieniądze nawet hitlerowcom i Żydom równocześnie. Jacy ci Żydzi są naprawdę nie wdzięczni!

Adwokackiej. Deklaracje takie w liczbie 274 złożył przewodniczący komitetu adwokatów polskich dr Rowiński w sobotę rano w Izbie Adwokackiej. Poza tym około 20 adwokatów Polaków przesłało deklaracje wprost do Izby. Ponieważ wszystkich adwokatów polskich na terenie Izby jest 374, przeto zebranie tej ilości podpisów należy uważać za olbrzymi sukces i wyraz jednolitych poglądów wśród polskich adwokatów na tę sprawę. Zaznaczyć należy, że w ubiegłym roku podpisy na takie deklaracje zebrano tylko u 169 adwokatów polskich.

Zgromadzenie sobotnie Izby rozpoczęło się przy udziale ok. 580 adwokatów — w tym tylko 10 Polaków, z których większa część z tytułu zajmowanych stanowisk była zmuszona do wzięcia udziału w walnym zgromadzeniu adwokatów Izby krakowskiej. Bojkot zebrania przez adwokatów - Polaków wykazał, że ci, którzy deklaracji nie podpisali, dali wyraz swojej solidarności z większością adwokatów polskich.

W chwili, gdy telefonuje, odbywają się wybory do Izby. Jako charakterystyczny przyczynok do wyborów należy podać, że związek socjalistycznych adwokatów zaleca swoim członkom głosowanie na listę, na której znajduje się 8 Żydów i „aż“ dwóch Polaków. (kg)

Różne wiadomości

Warszawa. (Tel. wł.) Student Ołejniczak, który był oskarżony o udział w napadzie na pochod „Bundu“ w dniu 1 maja rb. przy ul. Smoczej, został w sobotę niewinny. (w)

Lublin. (PAT.) Wczoraj w Lublinie odbyło się uroczyste poświęcenie gmachu Zakładu Uprawy Tytoniowej Polskiego Monopolu Tytoniowego.

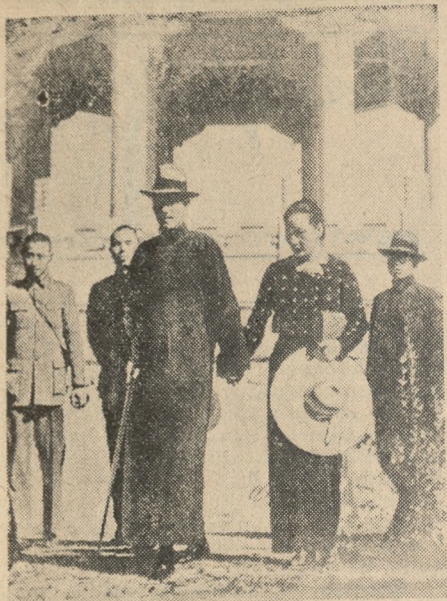
Czerniowce. (PAT.) W sobotę i niedzielę odbywa się w Budapeszcie ogólno-rumuński kongres cyganów. Koleje rumuńskie udzielają uczestnikom kongresu 50 proc. zniżek.

Bukareszt. (PAT.) W jednym z tramwajów bukareszteńskich nastąpił silny wybuch wieszoniec przez pewnego pasażera zbiornika z benzyną. Wśród pasażerów powstała panika, wskutek czego 16 osób odniosło rany. Dwie osoby przewieziono do szpitala w stanie bardzo ciężkim.

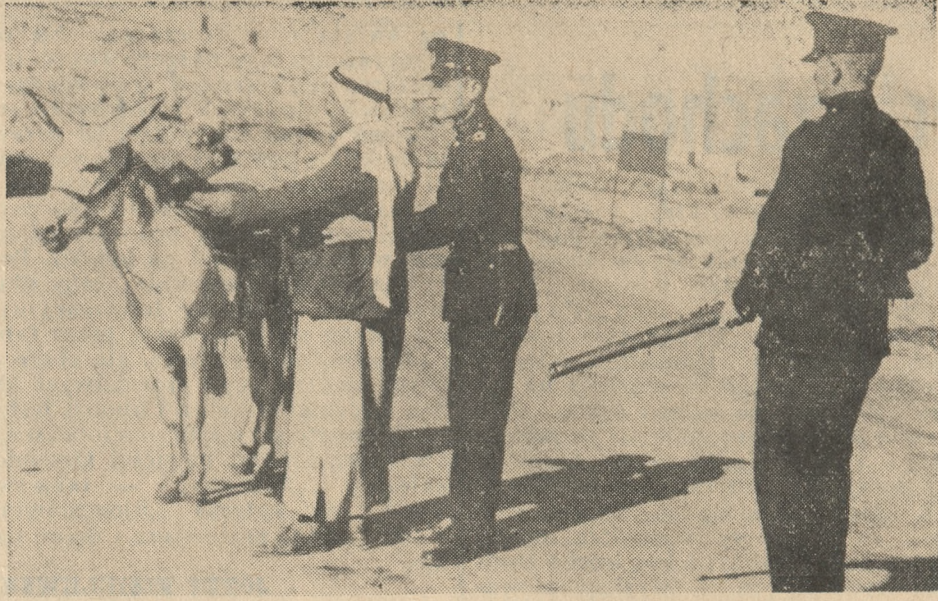
Berlin. (PAT.) Wczoraj rano stracono w Berlinie 28-letniego Huberta Sprengela, skazanego przez trybunał ludowy na śmierć za kontakt z wywiadem zagranicznym. O szpiegostwie skazanego donieść miał pewien żołnierz, którego Sprengel usiłował wciągnąć do służby w obym wywiadzie.

Wiedeń. (PAT.) — „Katholisches Volksblatt“ donosi, że rozwód księcia Starhemberga stał się ostatecznie prawymocnym. Książę Starhemberg zamierza wkrótce poślubić artystkę dramatyczną Nerę Gregor, pochodzącą z rodziny żydowskiej. Książę Starhemberg ożeniony był z hrabianką Salm.

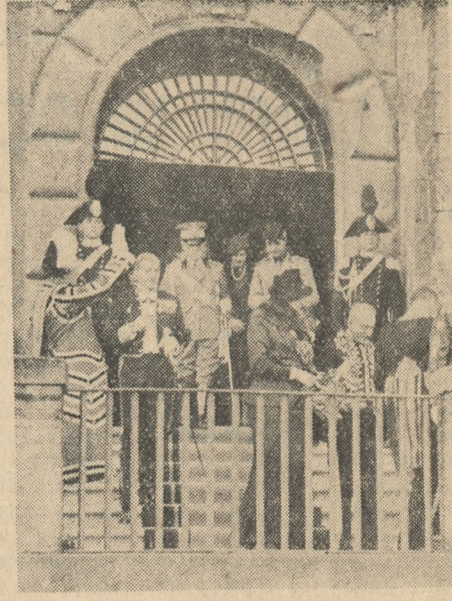

Głównodowodzący chiński marsz. Czang-Kai-Szek i jego małżonka, udający się na konferencję z przedstawicielami prasy.

Widok z niespokojnej Palestyny: policja brytyjska rewiduje u bram Jerozolimy przybywających do miasta Arabów.

Włoska para królewska po otwarciu Akademii Nauk w Rzymie, opuszczająca miejsce uroczystości.

Wyrok w procesie adw. Szumańskiego

Adw. Szumański skazany na 6 miesięcy więzienia i 1500 złotych grzywny

Warszawa. (Tel. wł.) O godz. 17 zapadł tutaj wyrok w procesie przeciwko adw. Szumańskiemu, oskarżonemu o znieważenie ministra Grabowskiego treścią listu, wysłanego do tego ministra. Adw. Szumański skazany został za znieważenie Ministerium Sprawiedliwości i min. Grabowskiego na sześć miesięcy aresztu i 1500 złotych grzywny. (w)

Krótkie motywy ustne wyroku

Sąd wydając wyrok powyższy, zważył co następuje:

Mianowicie, jak wynika z ujawnionego na rozprawie głównej listu, dołączonego do akt sprawy, a wystosowanego przez ósk. Wacława Szumańskiego do Witolda Grabowskiego — ministra sprawiedliwości i przesłanego w początkach listopada 1937 r. na ulicę Długa 7, tj. do gmachu Ministerstwa Sprawiedliwości, oskarżony w liście tym użył szeregu zwrotów znieważających Ministerstwo Sprawiedliwości, władze wymiaru sprawiedliwości, tj. sądy, prokuraturę i sędziów okręgowych śledczych oraz znieważił ministra sprawiedliwości Witolda Grabowskiego podczas pełnienia przez niego obowiązków służbowych i ponadto obraził godność osobistą dyrektora departamentu Ministerstwa Sprawiedliwości Tadeusza Krychowskiego i wiceprokuratora 16. rejonu prokuratury Sądu Okręgowego w Warszawie Dominika Piotrowskiego.

Zdaniem sądu, w czynach oskarżonego mieszczą się cechy przestępstwa z art. 127 k. k. odnośnie znieważenia Ministerstwa Sprawiedliwości i władz wymiaru sprawiedliwości. Oskarżony, przesyłając ten list do Ministerstwa Sprawiedliwości i rozpowszechniając go w kilkudziesięciu odbitkach między innymi osobami, znieważił publicznie powyższe władze i Ministerstwo z tego względu, że list ten został przeciągnięty, jak widać z prezentaty na liście przesłanej do Ministerstwa, przez dziennik podawczy i wskutek tego miała do niego dostęp większa ilość bliżej nieokreślonych osób. Ponieważ znanie „publicznie” sąd ustalił, jak również sąd ustalił, że w zwrotach, użytych przez oskarżonego w stosunku do Ministerstwa Sprawiedliwości i władz wymiaru sprawiedliwości mieszczą się zniewagi, przeto uznał oskarżonego winnym z art. 127 k. k.

Również zdaniem sądu we zwrotach, zawierających znieważenie w stosunku do ministra sprawiedliwości Witolda Grabowskiego mieszczą się cechy przestępstwa z art. 132 par. 1 k. k., ponieważ list ten został doręczony ministrowi sprawiedliwości podczas pełnienia przez niego obowiązków służbowych. Z tego względu, zdaniem sądu, w czynie oskarżonego mieszczą się cechy przestępstwa z art. 132 par. 1 k. k.

Ponadto jeszcze sąd dopatrywał się w tym liście obrazy godności osobistej dyrektora departamentu karnego ministerstwa sprawiedliwości Tadeusza Krychowskiego oraz wiceprokuratora 16. rejonu prokuratury Sądu Okręgowego w Warszawie Dominika Piotrowskiego, albowiem również w stosunku do nich zostały użyte zwroty zawierające obelgi. Ponieważ oskarżony wysyłając ten list do ministra sprawiedliwości Witolda Grabowskiego i do szeregu innych osób, musiał się liczyć z tym, że list ten niewątpliwie dotrze i do rąk powyższych dwóch osób, sąd uznał, że oskarżony miał zamiar, aby obraza, zawarta w tym liście, dotarła do rąk Tadeusza Krychowskiego, dyrektora departamentu karnego Ministerstwa Sprawiedliwości i Dominika Piotrowskiego, wiceprokuratora 16. rejonu prokuratury Sądu Okręgowego w Warszawie.

Przy wymiarze kary sąd wziął pod uwagę, iż oskarżony nie działał z niskich pobudek i dla tego z art. 132 par. 1 k. k. nie wymierzył kary więzienia, tylko wy-

mierzył mu areszt, przy czym przy wymiarze kary z art. 132 k. k. i przy wymiarze kary z art. 127 i 256 k. k. sąd wziął pod uwagę jako okoliczności łagodzące dotychczasowe życie oskarżonego, jego działalność społeczną i zawodową, jego dotychczasową nienaganą opinię, działalność jako patrioty przed wojną, co przypieczętował więzieniem, ponadto jego stan pobudliwości. Wszystko to są cechy, które sąd uznał jako okoliczności łagodzące.

Z drugiej strony sąd wziął pod uwagę, jako okoliczności obciążające, iż oskarżony będąc adwokatem, człowiekiem społecznie wyrobionym, dopuścił się jednak tych zniewag w stosunku do władz wymiaru sprawiedliwości, Ministerstwa Sprawiedliwości, ministra sprawiedliwości i obelg w stosunku do dyrektora departamentu karnego i wiceprokuratora 16. rejonu.

Ponadto sąd również wziął pod uwagę jako okoliczność łagodzącą, że oskarżony tłumaczył się na rozprawie, iż uważał, że wykonywa tylko swoje prawo, polegające na krytyce, wyprowadzając to prawo z konstytucji. Zdaniem sądu tłumaczenie to oskarżonego nie jest słuszne, ponieważ wolność obywatela i wolność krytyki kończy się tam, gdzie zakreśla granice ustawa. Ponieważ oskarżony przez swój czyn dopuścił się przestępstwa, to sąd jego czyn zakwalifikował

z odpowiednich artykułów. W tych warunkach sąd doszedł do przekonania, że okoliczności łagodzących jest więcej, niż obciążających i dlatego z art. 132 par. 1 k. k. wymierzył mu tylko 6 miesięcy aresztu.

Odnośnie zaś art. 127 k. k., z którego grozi oskarżonemu areszt bądź grzywna, sąd oskarżonemu wymierzył grzywnę, albowiem zgodnie z częścią ogólną k. k. areszt wymierza się tylko tam, gdzie grzywna jest niecelowa. Zdaniem sądu grzywna jest w danym wypadku zupełnie celowa, ponieważ sam fakt skazania na grzywnę jest bardzo dotkliwy dla adwokata, jako człowieka o większych aspiracjach społecznych i nienagannej przeszłości. Z art. 256 par. 1 i 4 k. k. sąd wymierzył oskarżonemu również grzywnę, wychodząc z tych samych przesłanek. Przy wymiarze grzywny sąd kierował się względem na dochody i obowiązki rodzinne oskarżonego. Ponieważ oskarżony podał na rozprawie, iż zarabia około 800 do 1000 zł miesięcznie, przeto sąd uznał, że grzywna wymierzona z art. 127 k. k. 1000 zł jest dla niego karą dotkliwą, jak również wymierzona mu z art. 256 k. k. po 500 zł grzywny za każde z przestępstw. Ponieważ wszystkie te czyny zostały dokonane jednocześnie i sąd wyrekując stosownie do art. 31 k. k. jest obowiązany do wydania orzeczenia o łącznej karze, orzekł, iż należy oskarżonemu wymierzyć jedną łączną karę 6 mies. aresztu i 1500 zł grzywny z zamiarą na areszt.

Wobec zapowiedzi apelacji przez oskarżonego sąd sporządził motywy pisemne.

Wskaźnik produkcji przemysłowej

Warszawa. (PAT) Obliczony przez Instytut Badania Konjunktur Gospodarczych i Cen wskaźnik produkcji przemysłowej nie wykazał w październiku zmian i utrzymał się na poziomie 85,2 (tj. o 14 pct wyższym aniżeli w październiku r. ub.). W poszczególnych gałęziach produkcja kształtowała się niejednolicie. Pod wpływem wysokiego poziomu inwestycji publicznych wzrosła produkcja w przemysłach mineralnym, budowlanym i metalowym. Jednocześnie jednak obniżyła się przejściowo produkcja w przemysłach drzewnym, spożywczym i odzieżowym. Pozostałe gałęzie znaczących zmian nie wykazywały.

Spór o tytuł inżyniera

Warszawa. (Tel. wł.) Ministerium Oświaty wystąpiło z projektem przyznania absolwentom szkoły Wawelberga tytułu inżyniera przemysłowego, w odróżnieniu od tytułu inżyniera dyplomowanego, który przysługuje absolwentom politechniki. Tymczasem wiceminister inż. Bobkowski, który stoi na czele przydzium Naczelnej Organizacji Inżynierów, założył w Ministerium WR i OP protest przeciwko temu wnioskowi, wobec czego Ministerium projekt wycofało.

Gdy młodzież o tym się dowiedziała, ogłosiła na znak protestu przeciwko cofnięciu wniosku blokadę szkoły Wawelberga. W gmachu uczelni znajduje się około 300 studentów. (w)

Znow katastrofa lotnicza

Londyn (Pat). Niemiecki samolot komunikacyjny tow. „Lufthansy” rozbił się wczoraj późnym wieczorem na lotnisku w Croydon.

W chwili zderzenia z ziemią, nastąpił wybuch, a trzy osoby znajdujące się wewnątrz aparatu, w tej liczbie i pilot, zginęły.

Żydzi dostarczali przestępcom broni

Warszawa. (Tel. wł.) Władze bezpieczeństwa zaobserwowały, że różne podejrane osoby, notowane w rejestrach karnych, posiadają nowe rewolwery. Wobec tego poddały one obserwacji skład broni „Łoś”, należący do kapitana rezerwy Jędrzejewskiego, porucznika rezerwy Sobieskiego i niejakiego Wilbika. Rewizja przeprowadzona we firmie „Łoś” (Przejazd 11) nie dała żadnego wyniku. Tymczasem zaobserwowano, że niejaki Mordka Drach jeździł często do Otwocka i dowoził do firmy „Łoś” nabiał. Pewnego dnia przychwycono Dracha, gdy jechał ze skrzyniami, w których zamiast nabiału była broń. Dalsze badania stwierdziły, że w Otwocku była centrala, która przez rozmaitych pośredników sprzedawała broń. Aresztowano około 40 osób, przychwyconych z rewolwerami. (w)

527 Żydów oskarżonych

Piotrków. (Tel. wł.) W związku z żydowskim „strajkiem protestacyjnym” w dniu 19 października, który pomysły był jako protest przeciwko wprowadzeniu getta na wyższych uczelniach, Starostwo Powiatowe w Radomsku ukarało w drodze administracyjnej 527 Żydów grzywnami za awantury i złośliwe zamknięcie sklepów. Wszyscy ukarani Żydzi wnieśli odwołania do Sądu Okręgowego w Piotrkowie.

Jak się dowiadujemy, sąd wyznaczył już termin procesu 527 Żydów.

Z życia organizacji kupieckich

Jesienny zjazd delegatów Wielkopolskiego Związku Chrześcijańskich Zrzeszeń Kupieckich

Przy obecności 124 delegatów, reprezentujących 22 zrzeszenia, obradował w Poznaniu wczoraj w sali Domu Kupiectwa Polskiego jesienny zjazd Wielkopolskiego Związku Chrześcijańskich Zrzeszeń Kupieckich.

Obrady zagałł prezes Franciszek Woźniak, witając przedstawicieli zrzeszeń oraz prasy i dziękując jej za propagandę konkursu na hasło Związku. W następującym sprawozdaniu prezes Woźniak scharakteryzował ostatecznie prace organizacji. Związek m. i. rozpowadził kredyty w wysokości około ćwierć miliona złotych, a dalsze 110 tys. rozdzieli w najbliższym czasie. Również za pośrednictwem Związku została przyznana wielkopolskim pionierom gospodarczym suma 135 tys. zł, a następnie 100 tys. będą wkrótce na ten sam cel przydzielone.

Zmiany w biurze Związku polegały głównie na tym, że funkcje dyrektora objął mgr Kluczyński. Na syndyka organizacji zaproszono adw. dra St. Celichowskiego.

Po przyjęciu porządku obrad skarbnik Malinowski, od 15-tu lat prowadzący finanse Związku, przedstawił preliminarz budżetowy na rok 1938, zamykający się po stronie dochodów i rozchodów sumą 49.950 zł. Po dyskusji, w której zabierali głos pp.: Sytek z Kościana, Grześkowiak z Inowrocławia oraz Szlapeczyński, Pogorzelski i Sassek z Poznania, budżet przyjęto jednomyślnie.

Przystąpiono do uchwalenia regulaminu biura Związku. Bez dyskusji przyjęto poprawki nadesłane przez dyr. R. Leitgebę.

Obszerna dyskusja wywiązała się przy rozpatrywaniu poprawek, zgłoszonych do regulaminu dla zrzeszeń. Przemawiali w niej pp.: radca Czajka i Augustyniak z Kościana, radca Nowakowski i Misiak z Leszna, radca Ha-

ławski z Wągrowca, Krupiński z Czarnkowa, Reichelt, Michałowicz, Otmianowski, Hubsz, Złotogórski, Klausius, radca Rotnicki i dyr. Kusz z Poznania. Regulamin uchwalono w postaci przedstawionej przez zarząd.

Następnie mgr Kluczyński złożył sprawozdanie z Kongresu Kupiectwa Chrześcijańskiego w Warszawie, przedstawiając prace przygotowawcze do niego ze strony Związku, wkład kupiectwa wielkopolskiego w same obrady i zadania, jakie stają przed organizacją po wielkiej rewii gospodarczej.

W dalszym ciągu mgr Kluczyński zreferował wnioski, z jakimi wystąpiły poszczególne Zrzeszenia. Przyjęto w formie rezolucji wnioski Tow. Kupców z Rogoźna w sprawie konieczności korektury wysokich wymiarów podatku dochodowego na rok 1937 w postępowaniu odwoławczym. Uchwalono propozycję Chrześcijańskiego Zrzeszenia Kupców Samodzielnych z Leszna w sprawie utworzenia przy Związku sekcji bławatniczo-konfekcyjnej, dalej w sprawie potrzeby znakowania przez fabrykantów chrześcijan swych towarów godłem Związku Obrony Przemysłu Polskiego, oraz wnioski dotyczące zagadnień kredytowych, nie przyjęte w Warszawie. Zaaprobowano również propozycję Zrzeszenia Kupców Chrześcijań z Ostrowa, domagającą się przywrócenia przy dyrekcji kolejowej Dyrekcyjnej Rady Kolejowej, w której zasiadali przedstawiciele świata gospodarczego. Wniosek Zrzeszenia Kupców Chrześcijań z Poznania, żądający ograniczenia kupieckiej działalności stowarzyszeń urzędniczych, przyjęto, jak i poprzednie, jednomyślnie. W dyskusji nad wnioskami wypowiedzieli się pp.: Białas z Kórnik, Czajka z Kościana, Misiak z Leszna, Złotogórski, Otmianowski, Michałowicz, Kruk i Jarczewski z Poznania. (jot)

NA MARGINESIE KSIĄZEK

Chiny w oczach zachodu

Przypominam sobie z przed lat mniej więcej dziesięciu niepozornie i zdaje się bezimiennie wydaną książkę tłumaczoną, która zawierała jakąś wzruszającą historię, opartą na motywach chińskich. Książka była licho wydana, znacząco ją nieznaną nazwisko autora, zapomniano dodać kto tekst tłumaczył, a sam wątek o powieści był nie ciekawy i licho sklecony, ale książka była szczególnie pasjonująca przez autentyczność informacji z życia chińskiego. To się dokładnie wyczuwało, że autor przebywał na terenie Chin dłuższy czas, że zbierał usilnie i skrupulatnie zaobserwowane fakty i następnie włożył je w książkę, którą na nieszczęście ozdobił jakimiś miłosnymi perypetiami.

Ile razy biorę teraz powieść na tych egzotycznych, a mnych obecnie motywach opartą — staram się mniejszą uwagę zwracać na samą stronę literacką książki, a szukam przede wszystkim informacji. Doświadczenie uczy, że strona artystyczna „powieści chińskich”, pisanych przez Europejczyków, jest z reguły nieciekawa, ogranicza się do powierzchownych, niejako dekoracyjnych osiągnięć pisarskich. Autentycznej zaś, prawdziwie chińskiej literatury nie otrzymujemy w tłumaczeniach. Trzeba tedy z tej egzotycznej mody na tematy chińskie w literaturze wyszukiwać to, co w niej jest najwartościowszego, a więc wiadomości o obyczaju i życiu społecznym Dalekiego Wschodu.

Pearl S. Buck, Amerykanka, która spędziła sporo lat w Chinach, w dziele beletrystyki powyżej określonej zajmuje miejsce, zwłaszcza pod względem ilościowym — jedno z pierwszych. Zanosilo się zresztą na to, że nie tylko ilość rozchodzących się po świecie powieści P. S. Buck ugruntuje sławę jej nazwiska. Pierwsze powieści tej autorki, a zwłaszcza „Błogosławiona ziemia”, „Synowie” i „Matka” — posiadały nietylko ciekawą fabułę, nietylko sporą warstwę autentycznego folkloru chińskiego, ale jeszcze i ambicje literackie, które dały zadowalający rezultat w „Błogosławionej ziemi” i zapowiadały piękny rozwój dalszej twórczości.

Stało się trochę inaczej. Stało się podobnie, jak z twórczością innej autorki piszącej w Ameryce, córki emigrantów norweskich Marty Ostenso. „Krzyk dzikich gęsi”, pierwsza powieść Ostenso była odrazu wcale pięknym osiągnięciem pisarskim i stanowiąca start literacki o wyjątkowej nośności. Nieszczęście chciało, że ten debiut przyniósł odrazu olbrzymie powodzenie, przekłady na kilkanaście języków i — nowe śpieszne zamówienia księgarzy amerykańskich, którzy nie lubią czekać, gdy przewidują dobry finansowy interes.

Marta Ostenso poczęła z rekordową szybkością pisać jedną powieść po drugiej, a że przy takiej produkcji zabrakło wkrótce tworzywa nowa książka opowiadała w odmiennych słowach osiągnięcia tej najpierwszej.

Podobnie rzecz ma się z twórczością P. S. Buck. Powodzenie pierwszych książek, ich niesłychana więtość skłoniła autorkę do szybkiej produkcji powieści chińskich. Ale do tych dalszych nie starczyło już ani samej inwencji literackiej, ani nawet

Pierwszy Papuas księdzem

Przed mniej więcej 50 laty Papuasi, zamieszkujący wyspy południowego Pacyfiku, byli jeszcze ludożercami, a w umysłowości przeciętnego Europejczyka uchodzili za jeden z najmniej umysłowo rozwiniętych ludów. Tymczasem i Papuas jest umysłowo normalnie rozwiniętym człowiekiem, byle by się znajdował w odpowiednim środowisku. Dowodem tego są święcienia kapłańskie, jakie ostatnio otrzymał pierwszy Papus, ks. Vergeke. — Dłgie dziesiątki lat minęły, zanim Misjonarze od Najśw. Serca z Issondun, na równi z Marystami, zdolali dokonać pierwszych nawróceń. Wiadomo, że kilku Marystów padło ofiarą ludożerstwa Papuasów. Dziś Papuazja liczy 20.000 katolików a jeden z jej mieszkańców został księdzem. Poza ks. Vergeke cały szereg Papuasów przygotowuje się do kapłaństwa. Oblaci mają także już 10 kleryków, którzy wielką oddają im pomoc w pracy apostołkiej. W Zgromadzeniu Służebniczek Pańskich znajduje się 30 profesek i 4 nowicjuszek. Piękny plon wydaje wytrwała praca katolickich misjonarzy wśród do niedawna jeszcze ludożerczych Papuasów. (P. D. R. W.)

materiału informacyjnego, owego folkloru i egzotyizmu, który był taką okrasą i wdziękiem pierwszych powieści.

Ostatnio ukazały się w tłumaczeniu polskim dalsze powieści P. S. Buck: „Wygnanie” oraz „Wojowniczy duch”. Powodzenie i więtość pierwszych tłumaczeń skłoniły wydawcę polskiego do rzucenia na rynek tłumaczenia całego cyklu. Nie jestem pewien, czy stało się to potrzebnie i słusznie, gdyż te nowe powieści poczytnej autorki nie posiadają, jak wspomniałem wyżej, już tych wartości, co jej utwory poprzednie; strona informacyjna poczyna być trochę źródłem wyschniętym i wyeksploatowanym, a strona artystyczna nie jest na tyle frapująca, aby sama przez się stanowiła atrakcję literacką.

Po uczynieniu tylu zastrzeżeń, chciałbym wszakże podnieść również i dobre strony tej twórczości. Nawiązuję do uwag, wyrażonych wstępie — informacja. Chiny skupiają obecnie na sobie, jak cały Daleki Wschód, uwa-

gę świata cywilizowanego. Na ogół wyobrażenia tego naszego świata o egzotycznych terenach wschodnich są bardzo niedokładne i powierzchowne. Dlatego trzeba zaznaczyć, że przeczytanie kilku powieści omawianej autorki może dać wcale spory materiał informacyjny, do którego ten i ów szczegół dorzuca nawet powieści późniejsze, wydane obecnie po polsku. Rzecz prosta byłoby korzystniej, żeby dla osiągnięcia zdobyczy informacyjnych, nie trzeba się przedzierać przez fabule i anegdotę powieściową, ale skoro do brych, dokładnych i prawdziwych książek informacyjnych o Chinach jest niewiele (warto przy tym pamiętać o stronie informacyjnej powieści Ossendowskiego p. t. „Szanchaj”) — taka twórczość, jak autorki „Błogosławionej ziemi”, oddać może spore i dobre usługi.

JÓZEF KISIELEWSKI

Ng 50 314

POGADANKA DLA KOBIET

Sport zimowy a kobiety

Nowoczesna kobieta czeka z utęsknieniem na piękną zimę, bogatą w ośnieżone pola, kąpiące się w słońcu. Sport zimowy ma w sobie tyle uroku, tyle niesie zdrowia i zadowolenia, że czekanie na niego zdaje się bez końca. Przebywanie kilka godzin w rozświetlonej, brylantami lśniącej przyrodzie to rozkosz prawdziwa. Nic więc dziwnego, że kobietom, uprawiającym sporty, już samo przygotowywanie do nich, specjalna sprawa radość.

Obojętne, czy chodzi o wytrawną łyżwiarkę, dla której żaden sport ni przedstawia trudności ani niespodzianek, czy o biedną, małą narciarkę, która zdecydowała się wreszcie na zamiar sali balowej na „deski” (ale nie teatralne); na śniegu tworzą wszystkie wielką, kochającą się rodzinę, która pomaga sobie usłuźnie, jeden mająca cel przed sobą i jedną ogarniętą myślą: sport, sport i jeszcze raz sport.

Zrozumiała jest rzeczą, że kobiety chcąc uprawiać sporty zimowe, muszą pomyśleć o specjalnej na ten cel garderobie i najróżniejszych drobiazgach i szczegółach niezbędnych, bez których sport byłby niemożliwy i bezsensowny.

Garderoba do sportów zimowych musi być przede wszystkim ciepła (marznąca sportsmenka użyłaby mało przyjemności) poza tym nieprzemakalna, bo nie nie jest tak szkodliwym dla zdrowia, jak przemoczone ubranie, a po wtóre początkująca sportsmenka musi pamiętać o tym, że będzie często narażona na bliskie zetknięcie się ze śniegiem.

Każdy rodzaj sportu wymaga innej odzieży, o tym wiedzą chyba wszyscy.

A więc ubiór na narty musi być inny niż odzież do saneczkowania, a już zupełnie inny na wycieczki w góry lub doliny, śniegiem pokryte.

Kiedy się przyjrzymy kostiumowi na narty, zauważymy od razu, że nie ma nic wspólnego z dotąd tak modnym stylem mundurowym. A to stąd, że i tutaj bierze się pod uwagę styl indywidualny. Zresztą

już się znudziła monotonia szarzyzny i ciemnego granatu. Obecnie uciekamy się chętnie do odcieni jaśniejszych, ożywionych jeszcze przybraniem ze skóry lub futra. Niektóre motywy bierzemy po prostu z mody na codzień, jak na przykład poszerzone ramiona, krótkie kabałki i lampasy, (widywane dotąd przy spodniach, a które wyglądają również bardzo ładnie przy spodniach do kostiumów na narty). Lampasy mogą być z tego samego materiału co kołnierz, a nie tylko jak mówiliśmy wyżej, z skóry lub futra. Sukno w zdecydowanym kolorze tworzy bardzo efektowny kontrast z materiałem kostiumu.

Podobnie może być wykonany garnitur do saneczkowania, jak widzimy na ostatnim obrazku, z tą tylko różnicą, że w tym wypadku lepsze są spodnie szerokie tzw. „pumpy”. Ponieważ obecnie unika się jednostajności, więc praktykuje się zestawianie koloru gładkiego z materiałem deseniovym. Np. spodnie w paski lub kratkę i do tego bluzka z ciemnego jednolitego materiału z zapięciami na suwaki przy podłużnych kieszeniach. Przy krótkim kabałku ładnie wyglądają jasne wyłogi w kształcie serca.

Ciepły szalik, czapka z daszkiem i założona na niej chusteczka zawiązana pod broda, która nie zsunie się nawet w czasie najszybszej jazdy — oto modne drobiazgi uzupełniające garnitur sportowy. Poleca się również bardzo półutki, które do sportów zimowych są nieocenione.

Ale i łyżwiarka nie może być zapomniana przez nową modę. A ponieważ jej garderoba mniej jest narażona na niebezpieczeństwo, niż narciarek i saneczkowiczek, dla tego może być fantazyjniejsza. Jednakże ważnym jest, aby zawierała na sobie cechy stylu sportowego i odpowiednią szerokość spodnicy.

Górna część kostiumu, czyli kabałki może być zupełnie krótki i o ile przeznaczony dla osoby szczupłej, kończący się w pasie. Rząd futrzanych guzików przymoco-

Ng 48 801

wany podobnie, jak guziki do przeciągania przy męskich smokingach, ubiera ładnie przed kabałkami. Kołnierzyk do wiązania z brzegami zakończonymi futerkiem, harmonizuje ładnie z wąskimi rękawami obszytymi takim samym futrem. I tutaj widzimy dwa rodzaje materiału, czego unika się jednakże o ile kostium łyżwiarski ma być zrobiony z aksamitu, bo w tym wypadku już sam materiał jest dosyć efektowny i w zestawieniu dwu kolorów stracił by tylko na elegancji.

Kostium do wycieczek będzie niejako połączeniem kompletu łyżwiarki i saneczkowiczki i to w ten sposób, że spodnicę i obuwię weźmiemy z naszej drugiej figurynki a kabałki z trzeciego szkiecu.

Wysoko zapięte... brzmi dewiza nowej mody, a kto by przypuszczał, że twórcy jej mieli z nią kłopot, myliby się bardzo.

Przeciwnie! Pomysłom mają takie bogactwo, że nie nadają ich zrealizować, a my ich wszystkich zaprodukować. Pokażemy tylko kilka najważniejszych i najcharakterystyczniejszych. I tak na przykład kołnierzyk smokingowy przy sukni sportowej, który jest wyrażną kopią mody męskiej (obrazek 1) dalej kołnierzyk „wałeczkowy”, odpowiedni zwłaszcza do sukien welnianych popołudniowych zrobiony dla kontrastu z aksamitu (szkiec 2) następnie kołnierzyk zupełnie wysoki cały zahafowany, który w połączeniu z bardzo wąskimi rękawami, wygląda malowniczo, zwłaszcza przy ciemnych sukniach wizytowych (obrazek 3) a wreszcie kołnierz w kształcie wieńca, wiązany na wstążki, tak zwany „wedrujący”, bo nosić go można raz do płaszcza to znów do kostiumu, a nawet i do sukien.

Suknia wizytowa

Nie ma nic przyjemniejszego, jak skromne przyjęcia po kolacji, nie sprawiające wiele ambarasu gospodarzom a nie krępujące gości. Jeszcze do niedawna występowało na nich w pełnej gali.

Zupełnie fałszywe pojęcie! Dzisiaj przygotowano na ten cel skromną suknię wieczorową, sięgającą kostek.

Najładniejsze w tym wypadku będą suknie ciemne z długimi rękawami, zwłaszcza

o ile je można zmieniać przy pomocy dodatkowych drobiazgów. Jest to ważne dla większości pań, które w dzisiejszych trudnych warunkach życiowych nie posiadają szaf przepelnionych sukniami.

Suknia zupełnie przylegająca, zapięta pod szyją z długimi rękawami, oto ostatni krzyk mody (szkiec), zwłaszcza przybrana koronkami koloru masta przy pasku i przy szyi.

Wystrój ten można każdej chwili zdjąć i zastąpić go innym, na przykład łańcuszkiem, kwiatem, co wygląda nie mniej ładnie i elegancko.

Suknie tego rodzaju sprawiają duże przyjemności kobietom, które przecież lubią rozmaitość.

Suknie, która robi wrażenie, którą się zapamięta na czas dłuższy, można nazwać ideałem mody, bo nigdy się nie znudzi i nie opatrzy.

Wszystkie
ŻURNALE MÓD
LECH ULATOWSKI — FREDRY 3

Listopad
28
Niedziela

Ważne numery telefonów:
Pogotowie rat.: 66-66 i 55-55
Straż ogniowa: 19-57 i 30-50
Policja: 42-21
Pocztowcy: 15-60 i 28-36
Postoje taksówek: Grunwaldzka 77-72, Rynek Jeź. 74-08, Klinika przy Polnej 74-02; Marsz. Focha (nar. Niegolewskich) 77-82; Plac Świątokrzyski 49-80; Zielona (maroznik Strzeleckiej) 50-35; Rynek Wilecki 66-35; Wielkie Garbary (nar. Wielkiej) 57-87.

Poczt. biuro zleceń: 49-28. Zegarynia: 07. Centr. medycznym. 00. Inf. tel. 09. Biuro napr. 08. Inform. dworc. 67-41. Dw. autob. 67-19. Lotnisko 78-45.

Niedziela   **Poniedziałek**
KALENDARZ RZYMSKO-KATOLICKI
Grzegorz III, p.   Saturnia

KALENDARZ SŁOWIAŃSKI
Gościorad   Przemysł

Słońca: wschód 7,34, zachód 15,46
Długość dnia 8 godzin 12 minut
Księżyc: wschód 2,48, zachód 13,25
Faza: 5 dzień przed nowiem

NOCNY DYŻUR APTEK
Śródmieście: Apt. św. Marcina, ul. Fr. Rajtarczaka 12; — Apt. Zielona, ul. Wrocławska 31; — Apt. pod Białym Orłem, St. Rynek 41; — Apt. Sapiieżńska, pl. Sapiieżński; — Jeźyce: Apt. pod Opatrznością, ul. Dąbrowskiego 76 (maroznik Staszka); — Łazarz: Apt. im. Matejki, ul. Matejki 1; — Apt. Plucińskiego, ulica Marsz. Focha 72; — Solacz: Apt. przy ul. Mazowieckiej 12; — Górczyn: Apt. Karpińskiego, ul. Marsz. Focha 158; — Debiec: Apt. przy ul. Debieckiej 6; — Poznań Wschód: Apt. przy Krzyżu, ul. Główna 53; — Staroleka: Apt. miejscowa.

Katastrofa śnieżna w Tatrach

Lawina runęła w dolinę zasypując dwu narciarzy

Zakopane. (Tel. wł.) Wczoraj w godzinach rannych wstrząsnęła Zakopanem wieść, że w górach niespodziewanie nastąpiło obsunięcie się lawiny śnieżnej.

Katastrofa ta zdarzyła się na przełęczy Tumanowej, gdzie ostatnio obficie spadł śnieg. Pod wpływem ciepła masy śnieżne zaczęły topnieć i z jednego ze szczytów przy przełęczy zwały się nagle w dolinę, zasypując ją całkowicie.

W momencie oberwania się lawiny przełęczy Tumanową przechodzili dwaj narciarze, Słowiński Zdzisław z Zakopanego, syn właściciela gospody na Kirach, znany zawodnik zakopiańskiej „Wisły“, oraz jego przyjaciel. Obaj narciarze udali się rano na wycieczkę narciarską w dolinę Kościeliską. Na przełęczy Tumanowej zaskoczyła ich lawina. Masy spadającego śniegu porwały ich z sobą. Dzięki nadludzkim wysiłkom towarzysz Słowińskiego zdołał

uniknąć niechybnej śmierci i ostatkiem sił zjechał w dolinę, a następnie udał się do ojca Słowińskiego zawiadamiając go o katastrofie. Zrozpaczony ojciec zaalarmował niezwłocznie narciarskie pogotowie ratunkowe, które wyruszyło natychmiast na pomoc. Na miejsce katastrofy udały się również władze nadleśnictwa, które biorą udział w akcji ratowniczej.

Do godz. 20 wieczorem nie zdołano mimo energicznych wysiłków odnaleźć Słowińskiego. Akcję ratunkową utrudnia burza śnieżna, która od południa szaleje w górach. Śnieg zasypuje tereny i utrudnia poszukiwania.

Podobno istnieje tylko małe prawdopodobieństwo uratowania zasypanego Słowińskiego. Jeśliby nawet Słowiński nie zginął pod dużymi masami śniegu i kamieni, które porwała za sobą lawina, to grozi mu śmierć przez zmarnięcie.

Wybryk pijanych opryszków

Kalisz. (Tel. wł.) W dniu wczorajszym między godz. 17 a 18 do klasztoru oo. Franciszkanów w Kaliszu wdarło się sześciu pijanych opryszków, którzy starali się zerwać ze ściany duży pamiątkowy krzyż misyjny. Opryszków przy zrywaniu krzyża zauważono.

Na wszczęty alarm zbiegli się zakonnicy i udaremniłi zerwanie krzyża. Za sprawcami wszczęty momentalnie pościg nie dał na razie rezultatów.

Wiadukt żoliborski

Warszawa. (PAT) Wczoraj odbyło się w Warszawie uroczyste otwarcie wiaduktu żoliborskiego, łączącego Żoliborz, Marymont i Bielany najkrótszą drogą z centrum stolicy. Dzięki tej nowej arterii komunikacyjnej, łączącej północną część Warszawy z południem prostym i krótkim szlakiem, czas przejazdu z Żoliborza na plac Teatralny i do dworca głównego i mostu Kierbedzia zmniejszy się o jedną trzecią.

Ogólny koszt budowy wyniósł około 2 miliony złotych.

Emigracja do Belgii wstrzymana

Warszawa. (Tel. wł.) W ub. tygodniu władze emigracyjne otrzymały wiadomości o wstrzymaniu zarobkowej emigracji robotników polskich do Belgii. W ostatnich miesiącach kopalnie belgijskie rekrutowały w różnych miejscowościach Polski, zwłaszcza w Zagłębiu Dąbrowskim, robotników i górników. W tym czasie wyjechało z Polski około 2000 bezrobotnych. (w)

Żydzi przygotowują exodus z Gdańska

Gdańsk. (PAT.) W tych dniach bawiła w Gdańsku delegacja złożona z przedstawicieli żydowskich organizacji charytatywnych American Joint Distribution i żydowskiego towarzystwa kolonizacyjnego „Ica“ oraz Żydów amerykańskich. Delegacja informowała się o obecnych stosunkach w Gdańsku, a przede wszystkim w sprawie emigracji żydowskiej. Ustalono przy tym, że dla finansowania emigracji żydowskiej z Gdańska potrzebne są środki z zagranicy. Uchwalono stworzenie silnej organizacji w Gdańsku dla emigracji zamorskiej Żydów.

WIADOMOŚCI POTOCZNE

— **Z palestry narodowej.** Wczoraj w salonach „Adrii“ odbyło się doroczne towarzyskie zebranie członków i sympatyków Narodowego Zrzeszenia Adwokatów w Poznaniu. Zebranie było bardzo liczne. Wśród serdecznego nastroju zebranie przeciągnęło się do godz. 24. Honorowy gospodarza pełnił adv. Mikołajewski. (j. r.)

— **Wąły Leszczyńskiego.** Starostwo Grodzkie komunikuje, że na czas do 7 grudnia br. ruch kołowy ulicą Wąły Leszczyńskiego — strona południowa — pomiędzy ul. Solną do Spalarni Śmieci, z powodu prac brukarskich zostanie całkowicie wstrzymany.

GIEŁDA WARSZAWSKA

z dnia 27 listopada 1937

Obligacje i papiery wartościowe:

Pożyczka wewnętrzna	57,50
w setkach	56,88
Pożyczka inwestycyjna I em.	73,00—73,25
serie	84,25—84,75
Pożyczka inwestycyjna II em.	72,00—72,50
serie	83,75
Pożyczka konwersyjna	63,50—63,00
Pożyczka premiowa dolarowa	39,50
Pożyczka konsolidacyjna	60,25
w drobnych	59,00—59,25
Ziemskie seria piąta	57,00—57,50
Tendencja dla pożyczek utrzymana, dla listów mocniejsza.	

Akcje:

Bank Polski	108,00
Cukier	33,25
Węgiel	24,50
Lilpop	53,25
Modrzewjów	10,00
Ostrowiec	48,75
Starachowice	39,50
Haberbusch	42,25
Tendencja niejednolita.	

Wyrok w procesie trucicieli

Za otrucie żony 15 lat więzienia

Kielce. (PAT.) Sąd Okręgowy w Radomiu na sesji wyjazdowej w Ostrowcu po przeprowadzeniu rozprawy przeciwko szajce trucicieli ogłosił wyrok, na mocy którego Jan Stępień skazany został za otrucie swej żony na 15 lat więzienia i 10 lat utraty praw obywatelskich oraz za udział w otruciu Fryziela na 10 lat więzienia i 10 lat utraty praw obywatelskich, łącznie na karę dożywotniego więzienia i dożywotnią utratę praw.

Wiktoria Fryzielowa za otrucie męża skazana została na 15 lat więzie-

nia z zaliczeniem aresztu śledczego i utratę praw obywatelskich na przeciąg lat 10-ciu, Polezajew za udział w otruciu Stępieniowej na 8 lat więzienia, Marię Stępieniową z braku dowodów winy sąd uniewinnił.

W uzasadnieniu wyroku sąd podkreślił, że zastosowano niski wymiar kary dla Polezajewa jedynie dlatego, że rozprawa dotyczyła jednego wypadku otrucia, gdyż inne uległy przedawnieniu.

Skazani zapowiedzieli apelację.

O zajęcia częstochowskie

Częstochowa. (PAT) Sąd Okręgowy rozpoznawał sprawę instruktora serii sprawę o czerwcowe zajęcia antyżydowskie w Częstochowie. Przed sądem stanął 22-letni Konstanty Fryben oskarżony o to, że brał udział w zbiegowisku, które 19 czerwca rb. dopuścił się gwałtownych wystąpień, niszcząc mienie ludności żydowskiej, wybijając szyby w sklepach i mieszkaniach. Sąd skazał oskarżonego na 6 miesięcy więzienia z zaliczeniem aresztu prewencyjnego od 5 października

Częstochowa. (PAT) Sąd Okręgowy rozpoznawał sprawę instruktora powiatowego Stronnictwa Narodowego Barańskiego, oskarżonego o to, że w dn. 26 września wygłosił we wsi Złochowice powiatu częstochowskiego przemówienie, w którym „dopuścił się obrazy rządu i nawoływał do gwałtów wobec przeciwników politycznych i ludności żydowskiej“. Sąd Okręgowy skazał oskarżonego na 4 miesiące aresztu, z zaliczeniem aresztu prewencyjnego od 22 października i zawieszenie reszty kary na przeciąg 4 lat.

MŁODZIEŻ WSZECHPOLSKA

urządza w niedzielę, dnia 28 b. m. uroczystą

INAUGURACJĘ PRACY

godz. 10,30 Msza św. w kaplicy Nowego Domu Akademickiego
godz. 12,00 Akademia w sali koncertowej św. Marcina.

Przemawiać będą:

ks. prałat Józef Prądzyński

prof. dr Adam Żółtowski

kol. Włodzimierz Krzyżaniak

Narodowy Poznań bierze gremialny udział w tych uroczystościach

w kościele św. Marcina wieczorem punktualnie o godz. 8.45 nabożeństwo na intencję i ku czci poległych bohaterów powstania listopadowego.

„Młodzieży! Spodziewamy się, że Ty, która święta narodowe zawsze najwyżej odczuwasz, spełnisz, swój obowiązek.

„Calem sercem Wasi.“

Zbliżała się uroczysta chwila. Kościół św. Marcina zapełniła szalenie młodzież wraz z rodzicami, przy ołtarzu i w zakrytych stanęły delegacje z kwiatami. Również i na dziedzińcu kościelnym i na ulicy stanęły tłumy ludzi oczekujące z napięciem rozpoczęcia uroczystości.

Nagle od ołtarza rozlega się głośno odczytywana przez dzisiejszego wiceprezesa Izby Przem.-Handlowej w Poznaniu Szulca litania. Z ust zgromadzonych w kościele padają raz po raz słowa „Zmiłuj się na nami“. Modlitwa skończona. W tym zrywa się potężny głos organów, na których inż. Marian Andrzejewski intonuje „Boże coś Polskę“. Z początku nieśmiało, później coraz silniej i potężniej brzmi ta pieśń, aż nareszcie cały kościół zwraca się do Boga w błagalnej prośbie, by raczył nam zwrócić ojczyznę i wolność. Wzru-

szenie ogarnia wszystkich. W niejednym oku błyszczy łza serdeczna.

Z tą pieśnią ruszają wszyscy przed pomnik. W tej chwili zjawia się nad głową wieżyczka krąg świetlny, przygotowany bezinteresownie przez budowniczego Posieczka. Delegacje składają wieńce u stóp pomnika, a chór przygotowany przez dzisiejszego prezydenta m. Gniezna Edmunda Mačkowiaka intonuje „Z dymem pożarów“. Ledwo przebrzmiała ta pieśń, gdy zrywa się druga „Rozproszone po wszem świecie...“

Wierzyć się nie chce. Tu w gnębiącym przez Prusaków Poznaniu brzmi potężnie pod gołym niebem polska pieśń patriotyczna?... Tak. To nie sen jakiś, to rzeczywistość, to wyraz uczuć, jakie przepelniały serca młodzieży poznańskiej.

Poznań przeżył 29 listopada 1912 r. piękną i niezapomnianą chwilę. Wspominając ją członkowie „Ogniwa“ spędzili w podniosłym nastroju długi czas w hotelu Bazar na swym zebraniu, by o godz. 20 udać się na kolację koleżeńską do Eesursy Kupieckiej i tym samym zakończyć swój zjazd. (sk)

POGRZEBY:

Dziś: Sp. Władysława Szulca o godz. 14,15 z kapł. szpita. wojskowego Waly Jana III. — Sp. Ignacego Spychały o godz. 15 z kapł. cment. na Górczynie. — Sp. Leokadii z Grześkowiaków Kufelowej o godz. 15 z kapł. szpita. miejskiego ul. Kozia.

TEATRY:

Teatr Wielki: Dziś — o godz. 15 „Wieczna tęsknota“. — O godz. 20 „Czterech gburów“.

Teatr Polski: Dziś — o godz. 16 „Człowiek pod mostem“. — O godz. 20 „Beben“.

Komunikat meteorologiczny

W związku z wytworzeniem się ośrodka niżowego nad Polską północną i Litwą — utrzymywała się w całym kraju pogoda o zachmurzeniu zmiennym, przeważnie dużym, z opadami w dzielnicach wschodnich i środkowych, a z rozpozgodzeniami na Pomorzu, w Wielkopolsce i na Kujawach. Temperatura o godz. 14 wynosiła — 8 st. na Kasprowym Wierchu, — 4 st. na Hali Gasienicowej, — 2 st. w Zakopanem, 0 st. w Wilnie, 1 st. w Warszawie, 2 st. w Poznaniu, 3 st. w Krakowie, 4 st. w Gdyni i Zaleszczykach.

Przewidywany przebieg pogody w dniu 28 bm.: Parustopniowe ochłodzenie przy pogodzie zmiennej z przelotnymi opadami, zwłaszcza na wschodzie, a z większymi rozpozgodzeniami na północnym zachodzie i w środku kraju. Słabnące wiatry północne i północno-zachodnie. Podstawa chmur od 200 m. Przejrzystość powietrza na ogół dobra, jedynie podczas opadów słabsza.

Burza śnieżna z piorunami

Kraków. (PAT.) Wczoraj przed południem po silnej wichurze, która spowodowała uszkodzenia w połączeniach telefonicznych i porzywała liczne anteny, horyzont zaciemniły zwały ciemnych chmur. W kilka minut później nad Krakowem i okolicą przeszła gwałtowna burza śnieżna z silnymi wyładowaniami atmosferycznymi. Grzmoty i błyskawice, połączone z silną zamięcią śnieżną, były niezwyklej zjawiskiem o tej porze roku. Po półgodzinnej burzy nastąpiła słoneczna pogoda. — Taką burza przeszła nad Katowicami.

Czytajcie i abonujcie

„Ilustrację Polską“!

W 25-lecie manifestacji narodowej w Poznaniu

Wczoraj odbył się w Poznaniu zjazd b. członków „Ogniwa“, organizacji samokształceniowej młodzieży, która zainicjowała w dniu 29 listopada 1912 r. manifestację narodową przed pomnikiem Mickiewicza.

Uczestnicy zjazdu zebrali się o godzinie 15 w sali malinowej hotelu Bazar, po czym udali się pod pomnik Mickiewicza, gdzie złożyli wieńce ze wstęgami o barwach narodowych. O godz. 16 w sali malinowej hotelu Bazar odbyło się uroczyste zebranie koleżeńskie, poświęcone wspomnieniu podniosłej chwili sprzed 25 laty, kiedy to młodzież poznańska dała publiczny wyraz swoich uczuć patriotycznych.

Na kilka dni przed 29 listopada zarwała gorączkowa praca przygotowawcza do manifestacji patriotycznej. Zbierano adresy członków wszystkich organizacji młodzieżowych, obradowano tajnie nad sposobem uczczenia tego dnia i wysyłano anonimowo odezwy następującej treści:

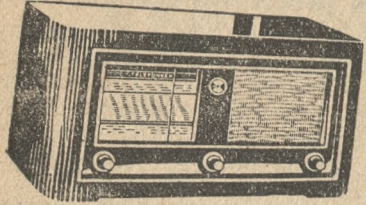
W rocznicę powstania listopadowego, w piątek, 29 listopada, odbędzie się

LOKAL

przy ul. 27 Grudnia

w najlepszym punkcie Poznania, obszerny o dwu dużych oknach wystawowych i wielkich suchych piwnicach jest natychmiast do oddania, przy przejściu nowoczesnego, kompletnego urządzenia sklepowego i biur za bardzo niską cenę 15 tysięcy złotych. Oferty do Kuriera Pozn. zgr 28 300.

Radio —
 aparaty: Telefunken, Capello,
 Echo, Thomson i inne
Baterie anodowe „Emka“
 od zł 5.50

Na życzenie
demonstrujemy w domu
 Przyjmujemy Pożyczki Państwowe licząc 100 za 100
ASYGNATY KREDYT

Kupisz najtaniej i na bardzo dogodnych warunkach
 spłaty w **Najstarszej firmie Radiotechnicznej**
 nr 1865

Maszyny —
 do szycia — najnowszych konstrukcji
Gramofony — Płyty
 najnowszych nagrań

Maszyny do pisania „Imperial“
Aparaty fotograficzne
 oraz przybory

„EMKA“ wł. M. Włodarczak
 POZNAŃ
 Wrocławska 30, tel. 36-83 m. 48 04

Ilustrowane prospekty wysyłamy gratis i franko

Aby uniknąć przykrych
 omyłek prosimy zwracać
 na

Neonowy napis który
 wskazuje drogę
Radio Telefunken
 do najpopular-
 niejszej firmy

Radiomechanika
 Poznań, św. Marcina 25
 Telefon 12-38

Pierwszorządna stenotypistka - maszynistka
 polsko-niemiecka potrzebna natychmiast.
 Oferty do Kuriera Poznańskiego zr 26331.

Nagłówkowe słowo (tłusto) 25 groszy, każde
 dalsze słowo 15 groszy. 5 liczb = jedno słowo,
 i, w, z, a = każde stanowi 1 słowo. Jedno ogło-
 szenie nie może przekraczać 100 słów. w tym
 5 nagłówkowych.

OGŁOSZENIA DROBNE

Ogłoszenia wśród drobnych:
 1-lamowy milimetr 50 groszy

Znak oferty na przykład: n 2396, z 21 025, d 1611
 i t. d. = 1 słowo.

Drobne ogłoszenia w dni powszednie przyjmują
 się do godz. 11.10, w soboty i dni przedświa-
 teczne przyjmują się do godz. 10.45

BIELIZNA
 DLA
 PANI
 DZIECKA
 Z ZNANEJ FABRYKI BIELIZNY
DOM PŁOCIEN
J. Schubert
 STARY RYNEK 76.
 NOVA 10.
 SPECJALNOŚĆ
WYPRAWY ŚLUBNE
 Pg 34 801-17,114

4. OSOBISTE

Futra
 męskie — damskie
poszywam
 modernizuję fachowo tanio
Urbański
 Aleje Marcinkowskiego 18, I.
 zdr 53 085

7. SPRZEDAŻE

Na płaszcze, poszycia, ubrania
 marynarkowe i sportowe. fraki,
 smokingi poleca tanio
Materiały
męskie
bielskie
 w najlepszych
 gatunkach i deseniach
Władysław Złotogórski
 Poznań, ul. Kramarska 19/20, pi-
 etro — hurt — detal. — 700 deseni
 na składzie. Pr 34 387-46,89

Wannę
 stół, szafę itd. Mickiewicza 17—9
 zdr 53 078

Kino
 o 500 miejscach w największym
 mieście centralnego okręgu prze-
 mysłowego. bardzo dobrze pro-
 sponowane do sprzedania. Cena 40 000
 zł. Wiadomość listownie „Inga“
 Kraków, Zabłocie 41.
 ng 52 551

Okazyjnie
 dywan Teheran 4x3,6. Rzeczy-
 pospolitej 3, m. 5. zdr 52 792

Mereżkarę
 Singera mało używaną sprze-
 dam. Oferty Kurier Poznański
 zdr 52 858

Sprzedam
 patyczniast ciężkie maszyny do
 metalu. heblarnie 3,5 m skok. to-
 karnie 2,5 m toczenia. tokarnie czo-
 łową. wiertarkę średn. 70 mm
 nuciarkę. Oferty do Kuriera Po-
 znańskiego zdr 52 987

11. KUPNA

Samochód
 kryty w dobrym stanie okazyj-
 nie kupię. Oferty Kurier Pozn.
 zdr 53 079

12. DO WYNAJĘCIA

Dwa
 pokoje komfort. telefon. Matejki
 58, m. 1. zdr 52 965

Pokój
 kuchnia zaraz ul. Główna 31.
 zdr 53 097

5
 pokojowe. słoneczne. piece na I
 i III ptr. tanio przy Pr. Rataj-
 czaka 28. Telefon 78-43.
 zdr 53 049

6 pokojowe
 komfortowe w śródmieściu z
 tarasem zł 150.—. Wiadomość
 stróż, Podgórna 10a.
 p 1457

15. POKOJE UMEBL.

Niekrępujący
 frontowy, elektryczność. Stroma
 6, m. 14. zdr 52 025

16. SZUKA POKOJU

Umeblowanego
 lub pus. Oferty Kurier Po-
 znański zdr 53 060

17. LOKALE

Lokal
 2 nowoczesne okna wystawowe,
 centralne ogrzewanie do wynaj-
 ęcia Stary Rynek 58. Zgłosze-
 nia Kruk, Stary Rynek 9.
 zdr 53 096

Handlowe lokale
 plac Świątkrzyski. wysoki par-
 ter. front. zaraz od gospodarza
 Zgłoszenia Fa. Baranowski, Pod-
 górna 13. zdr 52 475

23. ROZMAITE

Antyczne
meble
 z 3
wieków
 okazyjnie
Caesar Mann,
 Rzeczypospolitej 6. nr 52 955

Haftoplis
 teraz Wrocławska 3.
 Pg 34 391-46,94

Bielizna
 damska — dziecięca. Wrocław-
 ska 3. Pg 34 398-46,98

Pończochy
 skarpetki pierwszorządne gatun-
 ki. Wrocławska 3. Pg 34 399-46,98

Rękawiczki
 damskie, męskie, dziecięce. Wroc-
 ławska 3. Pg 34 400-46,98

Trykoty
 dla pań, panów, dzieci, najwięk-
 szy wybór, najtaniej
Haftoplis
Wrocławska 3.
 Pg 34 401-46,98

Futra
 wykonuje, przerabia fachowo naj-
 taniej tylko Mikołajczak, Rataj-
 czaka 33. zdr 50 961

Muzyki
 dostarcza Guziński, Czartoria 9,
 m. 16. zdr 52 958

Dywany
 kilimy reparuje czyści Taber-
 nacki Kręta 24. telefon 23-56
 p 1458

Znana Adarelli
przepowiada
 z Bram rów i ręki. Przyjmuję
 również niedz ele Podgórna 13
 mieszkazie 16. p 1456

Ślubne
 zaproszenia tanio. Ekspres-
 druk Grudnia 5. dr 24563

26. SZUKA POSADY

Ogłoszenia do 30 słów dla poszu-
 kujących posady w tej rubryce
 obliczamy po jednej trzeciej cenie
 drobnych.

a) Służba domowa

Małopolanka
 poszukuje posady do prac domo-
 wych lub pokojowa. Oferty Kur-
 ier Poznański zdr 52 918

Uczciwa
 dziewczyna poszukuje posady do
 samotnej osoby. Oferty Kurier
 Poznański zdr 52 273

Samodzielną
 starsza przyjmie posadę do wszy-
 stkiego. Oferty Kurier Poznański
 zdr 52 664

Zarządczyni - Gospodyni
 starszym wieku. inteligentna —
 oszczędna, zna perfekcyjnie niemiecki,
 branza obojętna lub jakakolwiek.
 Oferty Kurier Pozn. zdr 53 050

b) Inni

Ekspedientka
 wszechstronnie uzdolniona uczci-
 wa niemiecki szuka posady,
 branza obojętna lub jakakolwiek.
 Oferty Kurier Pozn. zdr 53 050

Księgowy-bilansista
 korespondent, kilkuletnia prakty-
 ka, włada polskim, niemieckim.
 Obznajomiony sprawami podatko-
 wemi, socjalnemi, pisze na ma-
 szynie poszukuje odp. stanowi-
 ska. Również na majątku. Zgło-
 szenia Kurier Pozn. zdr 52 967

Szofer - mechanik
 bezdzietny zna wszelkie repara-
 cje, centralne ogrzewanie, poszu-
 kuje stróżostwa. Łaskawe oferty
 Kurier Poznański zdr 52 119

Szofer
 ślusarz mechanik, kawaler, trze-
 żywy, poszukuje posady od zaraz.
 Łaskawe zgłoszenia Kurier Po-
 znański zdr 52 039

Robotnik
 z rowerem do wszelkich prac, by-
 ly inkasent, szuka jakiegokolwiek
 pracy. Referencje. Oferty Kurier
 Poznański zdr 52 064

Ogrodnik
 samotny z długoletnią praktyką
 poszukuje posady. Zgłoszenia Ku-
 rier Poznański zdr 51 822

27. WOLNE MIEJSCA

Za
 pożyczanie 2.000 złotych dam pra-
 ce biurową, wzgl. inkasenta. —
 Oferty Kurier Poznański
 zdr 53 083

Dobrego
 szofera z kauceją od zaraz. Firma
 Magdziarek, Sew. Mielżyńskiego
 22. zdr 53 089

Ekspedientka
 do magazynu obuwia, język ni-
 emiecki za skromnym wynagro-
 dzeniem od zaraz. Łaskawe zgło-
 szenia Kurier Pozn. zdr 52 966

30. POPIERAJMY RZEMIOSŁO

Wytwórnia
 żaluzji telefon 50-48. Kempa, Po-
 znań, Bóźnicza 16. zdr 53 091

31. ROZRYWKA

„Czardasz, Tokaj, Miłość“
 Bezustanny śmiech. Niedwołalni
 nie do
niedzieli
 Kinoteatr p. 1446
„Sfinks“

Sensacyjna nowość!
 Filtry przeciwzłomowe usuwa-
 ją trzaski w radiodiodniarkach.
 Cena 37.— Oferty Kurier Pozn.
 zdr 53 114

Najkorzystniejsza
 sprzedaż radiodiodniarków
Kosmos
 dogodne warunki, niskie ceny.
Pełczyński
 Fredry 12. Wymiana odbiorni-
 ków. Lampy radiowe.
 zdr 53 113

„Kapelusz“
 Fabrycznie przefasonowany ka-
 pelusz zastąpi zesto nowy. Ta-
 nie kapelusze na składzie. Pol-
 ska wytwórnia kapeluszy. 27-go
 Grudnia 2. podwórze.
 zdr 48 326/7

NOWINY

poświęteczne

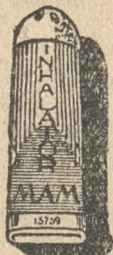
wychodzą w każdy poniedziałek
 i po każdym święcie

Egzemplarz 10 groszy

„Nowiny Poświęteczne“ przynoszą naj-
 świeższe ilustrowane wiadomości sportowe
 informacje niedzielne z Polski i ze świata
 oraz kolumnę filmową.

Czytajcie Nowiny Poświęteczne!

Gospodyni - kucharka
 lat 37, szuka posady od
 1 grudnia z dobrym goto-
 waniem, świadetwa długo-
 letnie. Oferty do Kuriera
 Poznańskiego zr 28 330.

Inhalator
 kieszonkowy
 „M. A. M.“ suchy
 i długotrwały środek
 antyseptyczny, utrzymujący w
 higienie organy oddechowe
 i jamę ustną, ułatwia oddech.
chroni
katary
 i części drogi oddechowej daje

bystrość umysłową.
 Konieczny dla każdego człowieka
 od dziecka do starca. Do nabycia
 w Aptekach i Drogeriach.
 Ng 52 192 3

Okazja
 Wobec objęcia większej palcówki
 korzystnie na sprzedaż (miasto
 pow., wojsko, gimnazj.)

Kolejowe
Przedsiębiorstwo
Dworcowe

właśnie piękny ogród. Zgło-
 szenia do Kuriera Pozn. pod
 zdr 53 093

8. LICYTACJE

Lokal Licytacji
 Brunona Trzeczaka, Stary Ry-
 nek 46/47 (dawniej Wroniecka 4)

Sprzedaje
 codziennie godz. 8 do 18 z kilku-
 letnich likwidacji mieszkań, skła-
 dów, biur

Wielkopańskie
 3 jadalnie, 6 różnych pokoi ja-
 dalnych od 200.— zł. salony styro-
 we, saloniiki różne, sypialnie, for-
 tepiany, pianina, pianole, lustra,
 obrazy, kanapy, tapczany urza-
 dzenia biurowe, kasy żelazne,
 szewskie maszyny Singera, piece
 do ogrzewania i gotowania, fu-
 tra męskie, kozuch szoferski, ze-
 gary ściennie, stolowe, zegarki
 kieszonkowe, damskie, męskie,
 lornetki, okulary etc.

Przeprowadzam
 orzeczenia bieglego sądowego o-
 raz likwidacje mieszkań, składów
 etc. Pg 34 806-47,140

KINA

APOLLO: „Ku Wolności“.
 CORSO: „Samochód 99“.
 GLORIA: „Płomienne serca“.
 GWIAZDA: „Ramona“
 METROPOLIS: „Ku Wolności“
 OSWIATOWE T. C. L.: „Dwie
 Joasie“.
 RENAISSANCE: „Zamek ta-
 jemnie“.
 SŁOŃCE: „Przedziwne kłam-
 stwo Niny Piastowny“.
 SFINKS: „Czardasz, Tokaj, Mi-
 łość“.
 SWIT: „Promienie zagiady“.
 TECZA-Lazarz: „Pietro wyżej“.
 TECZA-Wilda: „Biały Aniol“.
 WILSONA: „Al'otria“.

Przedpłata na miesiąc grudzień 1937 roku za oba wydania razem w Poznaniu
 w ekspedycji zł 3,20, w agencjach w mieście zł 3,50, z odnośnieniem do
 domu w Poznaniu zł 3,70, z odnośnieniem przez pocztę poza Poznaniem
 miesięcznie z 4,10, kwartalnie z 12,30, pod opaską miesięcznie w Polsce zł 5,00, w innych
 krajach z 7,00 i 9,50. W razie wypadków, spowodowanych siłą wyższą, przeszkód w zakładzie,
 strajków i t. p. wydawnictwo nie odpowiada za dostarczenie pisma, a abonenci nie mają
 prawa domagania się niedostarczonych numerów lub odszkodowania.

Ogłoszenia na stronie 6-lamowej 25 gr, na stronie 4-lamowej przy końcu tekstu
 redakcyjnego 60 gr, na stronie czwartej (lub piątej) 100 gr, na stronie
 drugiej (lub trzeciej) 120 gr, przed wiadomościami potocznymi 200 gr
 od 1-lamowego milimetra. Ogłoszenia skomplikowane oraz zastrzeżeniem miejsca 20% nad-
 wyżki. Ogłoszenia do wydania porannego przyjmujemy do godz. 18.30, w nagłych wypadkach
 do godz. 22 u stróża, do wydania głównego (wieczornego) „drobne“ do g. 11.10, w dni przedświa-
 teczne do godz. 10.45, większe dłużej według możliwości. Drobne ogłoszenia (najwyżej 100 słów
 w tym 5 nagłówek), słowo nagłówek (tłusto) 25 gr, każde dalsze słowo 15 gr. Za różnice między
 zestawem i wysokością ogłoszenia, powitała wskutek matrycy, wydawnictwo nie odpowiada.

W wydaniach wielkoświątecznych i uroczystościowych poprzedza normalną codzienną część numeru z reklamami i ogłoszeniami materiały poświęcone danej uroczystości.
 Telefon o Redakcji i Administracji: 44-01, 14 76, 33-07, 35-24, 35-25, 40-72, w niedziele, święta i nocą tylko 14-76, 35-24 i 40-72. P. K. O. Poznań nr 200-149.